

Granskning av krisberedskapsarbetet

Trelleborg kommun

EY

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	4
2.4. Revisionskriterier	4
3. Organisation och styrning	5
3.1. Kommunövergripande organisation	5
3.2. Organisation på nämndsnivå	8
3.3. Samverkan	9
3.4. Bedömning	10
4. Styrdokument och rutiner	11
4.1. Rutiner	11
4.2. Risk- och sårbarhetsanalys	12
4.3. Kontinuitetsplaner	13
4.4. Övnings- och utbildningsplan	14
4.5. Kriskommunikationsplan	15
4.6. Bedömning	16
5. Slutsats	18
6. Källförteckning	20
7. Revisionskriterium	22
<i>Kommunallagen (2017:725)</i>	22
<i>Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid</i> <i>extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH)</i>	22

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av kommunrevisionen i Trelleborgs kommun granskat huruvida kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och tekniska servicenämnden har ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen, bildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och tekniska servicenämnden har ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

Det framgår av granskningen att det finns en god organisatorisk förmåga och uppgiftsfördelning för krisledning och beredskap. Trots detta finns områden där arbetet kan förstärkas ytterligare.

Av granskningen framgår att kommundirektörens arbetsuppgifter kopplat till krisberedskap inte framgår av dennes uppdragsbeskrivning. Det hänvisas istället till den så kallade likhetsprincipen. Då krisberedskap bör präglas av tydlighet, samt att det framgår av MSB:s och SKR:s överenskommelse att detta bör vara inkluderat, är det en bedömning att kommunstyrelsen bör införa sådana uppgifter i instruktionen.

Ett flertal delar i krisberedskapsplanering är uniformt utformade för samtliga nämnder och förvaltningar. Det framgår dock av granskningen att kunskapsnivån varierar mellan förvaltningarna vad avser förväntningar på upprättad dokumentation och förutsättningarna för arbetet. Då kommunstyrelsen har ett samordnande ansvar anses det vara nödvändigt att det säkerställs att nämnderna har likartade förutsättningar och tillräcklig kunskap för att upprätta styrdokument.

Såväl processer som rutiner för information till allmänheten bedöms vara ändamålsenliga. Det framkommer dock att det finns ottydligheter avseende den interna kommunikationen vid en kris. Det finns utrymme att tydliggöra hur och med vilken utrustning som intern kommunikation ska ske.

Det framkommer av granskningen att ett arbete med att kontrollera kommunens samtliga skyddsrum pågår. Dock att en stor del av detta arbete kvarstår.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- ▶ I instruktion tydliggöra kommundirektörens uppgifter kopplat till krisberedskap.
- ▶ Säkerställ att det finns tillräckliga kunskaper i samtliga förvaltningar om förväntningarna på krisplaner och kontinuitetsplaner samt stabsfunktionernas uppgifter.
- ▶ Tydliggöra hur och med vilken utrustning intern kommunikation ska ske vid händelse av att ordinarie kommunikationsvägar är utslagna.

Tekniska servicenämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att kontroller av kommunens samtliga skyddsrum färdigställs.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap (LEH) reglerar kommuners agerande vid extraordinära händelser. Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen. Vid dessa tillfällen kan en krisledningsnämnd överta ansvaret från en nämnd om skyndsamma insatser av kommunen krävs. I LEH anges att kommunerna bland annat ska genomföra risk- och sårbarhetsanalyser och ha en plan för hantering av extraordinära händelser. Hur kommunerna har förberett och arbetat med detta ligger till grund för hur det nuvarande arbetet bedrivs och vilket resultat det ger.

Kontinuitetsplanering och uthållighet är även en central fråga vad avser krisberedskapen. Flera av kommunens ansvarsområden är nödvändiga att upprätthålla i händelse av kris. Syftet med en god kontinuitetsplanering är att mildra störningar så att verksamheten kan upprätthållas på en tolerabel nivå samt minimera de negativa konsekvenserna. Därutöver behöver kommunen ha en uthållighet som motsvarar riskerna för störningar i verksamheterna. Kontinuitet och uthållighet är av olika betydelse för kommunens nämnder baserat på typen av verksamhet.

Revisorerna har valt att genomföra en granskning för att kartlägga kommunens arbete med krisberedskap.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och tekniska servicenämnden har ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation och planering för kris- och katastrofberedskap?
 - Finns en tydlig organisation kring iordningställande och underhåll av skyddsrum i kommunens lokaler?
- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna kartlagt kritiska verksamheter och processer, samt hur beroende de är av resurser för att säkra vatten- och livsmedelsförsörjning?
 - Har kommunstyrelsen och nämnderna beslutat om uthållighetstider och acceptabla avbrottstider?
 - Har kontinuitetsplaner upprättats för att bibehålla kritisk kommunal service vid avbrott och/eller störningar?

- ▶ Finns det ändamålsenliga processer och rutiner för information till allmänheten?
- ▶ Finns det ett tillräckligt samarbete med civilsamhälle och frivilligorganisationer?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har genomförts under perioden april-september 2023. Granskningen avser kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och tekniska servicenämnden. Granskningen har genomfört genom intervjuer och dokumentstudier. Se källförteckning i avsnitt 6.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 5.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- ▶ Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- ▶ Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser, 2015-01-26
- ▶ Förlängd och justerad överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022, 2023, MSB 2022-15507, SKR 2022/00754

3. Organisation och styrning

3.1. Kommunövergripande organisation

Under 2019 genomfördes en omorganisation av förvaltningar, avdelningar, enheter och nämnder i kommunen. Omorganisationen innebar att säkerhetsenheten idag är organiserad under kommunledningsförvaltningen. Säkerhetsenheten leds av säkerhetschefen. Underställd denne består enheten av fem säkerhets- och beredskapssamordnare samt en informationssäkerhetssamordnare. Kommunen har även ett samarbete med Vellinge kommun och Skurups kommun avseende krisberedskap, krisstöd, civilt försvar och säkerhetsskydd. Intervjuade uppger att det är säkerhetsenheten som arbetar fram de övergripande styrdokumentet för krisberedskapsarbetet samt centralt stöttar upp krisberedskapsarbetet gentemot nämnderna.

Politisk ansvarsfördelning

Av kommunstyrelsens reglemente framgår det att kommunstyrelsen ansvarar för att fullgöra de uppgifter som framgår av lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap (LEH). Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) utgör krisledningsnämnd i kommunen och ska fullgöra lagstadgade uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. Krisledningsnämndens verksamhet regleras i reglemente, antaget av kommunfullmäktige mars 2023. Enligt reglementet är det upp till ordförande, eller vid förhinder vice ordförande, att bedöma huruvida kommunen befinner sig i en extraordinär händelse varpå krisledningsnämnden aktiveras. Vid aktivering av krisledningsnämnd övertar denna hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som bedöms vara nödvändig.

Av Plan för extraordinära händelser 2019-2022 framgår det att omfattningen av en kris, samt organisationens förmåga att möta den, utgör grunden för bedömning av krisläget. Enligt planen kategoriseras kriser enligt tre nivåer; störning, allvarlig händelse och extraordinär händelse.

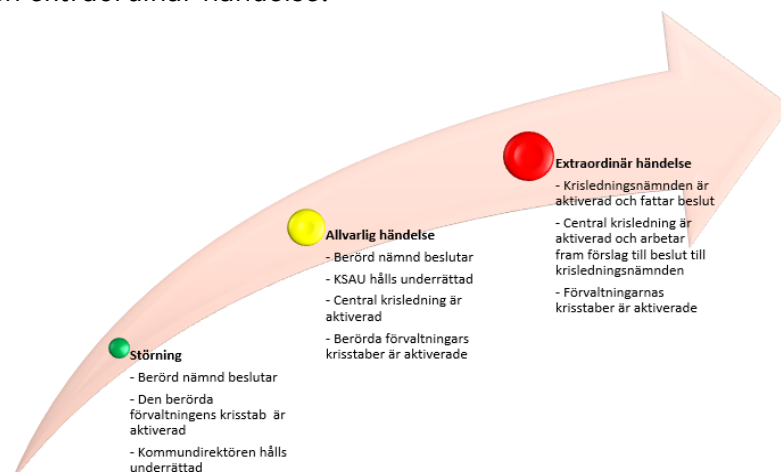

Bild: Trelleborg kommuns krislägen

Krisläge 1 - *störning* - definierar en kris vilken i hög utsträckning kan hanteras inom ramen för den berörda förvaltningens krisorganisationen. Förvaltningens krisstab ska vara aktiverad och kommundirektören ska hållas underrättad. Ansvar ligger kvar hos ansvarig nämnd.

Krisläge 2 - *allvarlig händelse* - definierar en kris som inte kan hanteras inom ramen för de berörda förvaltningarnas krisorganisation på ett tillfredsställande sätt. En allvarlig händelse kräver stöd och samordning på central nivå. Ansvar ligger kvar hos ansvarig nämnd, men det kan krävas samordning mellan övriga nämnder. Den centrala krisledningen är aktiverad.

Krisläge 3 - *extraordinär händelse* - definierar en kris som drabbar många människor och stora delar av samhället, avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner, samt kräver skyndsamma insatser av kommunen. En extraordinär händelse kan inte enbart hanteras inom ramen för den eller de berörda förvaltningarna utan kräver stöd och samordning på central nivå. Krisledningsnämnden ska aktiveras och tar över beslutsfattandet från en eller flera nämnder.

Enligt inkomna uppgifter är krisnivån en bedömningsfråga där ovanstående beskrivningar ska vara vägledande. Om en allvarlig störning inträffar aktiveras den centrala krisledningen, vilket beslutas av kommundirektören. Intervjuade uppger att beslutet om krisnivån görs gemensamt av kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören.

Vid intervju framkommer det att det uppfattas vara en tydlig gränsdragning i ansvarsfördelningen mellan den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen.

Kommundirektörens ansvar

Det finns en uppdragsbeskrivning för kommundirektören som enligt uppgift är ifrån 2016. Av uppdragsbeskrivningen framgår inte specifika uppgifter för kommundirektören gällande krisberedskap. Av Styrdokument för krisberedskap 2019-2022 framgår det emellertid att kommundirektören har det yttersta ansvaret att lägga fram förslag och verkställa kommunstyrelsens beslut. I uppgifterna ingår:

- ▶ Klara ut principerna för styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll.
- ▶ Fastställa en ledningsorganisation - där Kommunledningsgruppen är en del.
- ▶ Verka för en tydlig roll- och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstepersoner.

Intervjuade uppger att kommundirektörens uppdrag inom krisberedskapen bygger på ansvars- och likhetsprincipen¹ och det är av denna anledning som kommundirektörens uppdrag ser detsamma ut oavsett läge i kommunen.

¹ Ansvarsprincipen utgår ifrån att den som ansvarar för en viss verksamhet under normala fredstida förhållanden ska ha motsvarande ansvar för verksamheten under en kris eller katastrof. Likhetsprincipen utgår ifrån att en verksamhets lokalisering och organisation så långt som det är möjligt ska vara densamma såväl under fredstida förhållanden som under kris eller katastrof.

Ansvarsfördelning på tjänstepersonsnivå

Det framgår av Plan för extraordinära händelser 2019-2022 att denna är styrande för hur kommunen på central nivå organiserar, leder, samordnar, samverkar och kommunicerar vid kris, hot om kris eller extraordinär händelse. Planen ska ses över årligen för eventuell revidering samt vid större organisatoriska eller förändringar som kan påverka planens innehåll. Huvudansvarig för krisledningsplanen är kommunens säkerhetschef.

Av styrdokument framgår ansvarsfördelningen och organiseringen av tjänstemannaorganisationen. Vid en allvarlig händelse eller extraordinär händelse sammankallar kommundirektören den centrala krisledningen. Den centrala krisledningen består av kommundirektören och kommunledningsgruppen.

Av plan för extraordinära händelser framgår det att det finns en krisstab på kommunledningsförvaltningen och en krisstab för var förvaltning. Kommunledningsförvaltningens krisstab hanterar händelsen utifrån ett förvaltningsperspektiv, men samordnar, stöttar och leder förvaltningarnas krisstaber om flera förvaltningar är berörda. Kommunledningsförvaltningens stab leds av säkerhetschefen i rollen som stabschef. Vid en störning, allvarlig händelse eller extraordinär händelse ska central krisledning och krisstab samlas så snart omständigheterna medger. Följande kontakter ska ske:

Tabell 1. Kontakter vid en störning, allvarlig händelse eller extraordinär händelse

Vid en störning eller allvarlig händelse	Vid en extraordinär händelse
TiB ² får kännedom om händelsen och kontaktar säkerhetschef (alternativt kommundirektören)	Kommundirektören får beslut om extraordinär händelse av kommunstyrelsens ordförande tillika ordförande i krisledningsnämnden
Kommundirektören beslutar om central krisledning ska aktiveras	Krisledningsnämnden är aktiverad eller aktiveras
Kommundirektören beslutar om förvaltningens krisstab ska aktiveras	Kommundirektören beslutar att via säkerhetschef kalla in central krisledning
Kommundirektörer kontaktar säkerhetschefen för delgivning av information samt för inkallning av central krisledning och krisstab	Vid en extraordinär händelse blir förvaltningschefen kontaktad av kommundirektören eller dennes ersättare som meddelar att beslut tagits av krisledningsnämnd.
Kommundirektören eller dennes ersättare kontaktar kommunstyrelsens ordförande tillika krisledningsnämndens ordförande	Förvaltningschefen får information och uppdrag av kommundirektören eller dennes ersättare
Kommunstyrelsens ordförande eller dennes ersättare kontaktar kommunstyrelsens arbetsutskotts ledamöter	Förvaltningschefen aktiverar den interna krisstaben
	Förvaltningschefen informerar nämndsordförande eller dennes ersättare
	Nämndsordförande eller dennes ersättare kontaktar övriga ledamöter och ersättare i nämnden

² Tjänsteman i Beredskap är en person i beredskap som tar emot larm om allvarliga händelse.

Av styrdokument framgår det att en inriktnings- och samordningsfunktion kan aktiveras vid behov (ISF). Ett kriterium för att en ISF ska initieras är att många aktörer är involverade i störningen och att det därav finns ett behov av samordning av åtgärder, resurser och kriskommunikation. Samtliga aktörer kan påkalla behovet av en ISF genom att kontakta kommunen på lokal nivå eller länsstyrelsen på regional nivå. I en ISF deltar en eller flera utsedda representanter från respektive aktör. I kommunen fungerar krisledningsstaben som en lokal ISF.

3.2. Organisation på nämndsnivå

Av styrdokument framgår det att den nämnd vars verksamhet drabbas av en oönskad händelse är ansvarig för att hantera den. I detta ansvar ingår förebyggande arbete för behandling av en risk eller sårbarhet, men även hantering av en inträffad oönskad händelse. Samtliga förvaltningar har en intern krisstab. Nämndernas krisstab är uppbyggd och strukturerad på liktydigt sätt. Krisledningsstaberna är krisledningsnämnden stöd i beslutsprocessen. Staben aktiveras av förvaltningschefen och består av utvalda tjänstepersoner från förvaltningarna. Stabens uppgift är att samla in underlag, komma med förslag till beslut samt föredra för nämnden via kommundirektören. Enligt plan för extraordinära händelser består alla staber av nio funktioner:

- ▶ 1. Personal
- ▶ 2. Analys
- ▶ 3. Genomförande
- ▶ 4. Logistik
- ▶ 5. Planering
- ▶ 6. Samband
- ▶ 7. Kommunikation
- ▶ 8. Administration
- ▶ 9. Samverkan

I Krisplan för kommunledningsförvaltningen från 2021 beskrivs organiseringen av krisberedskapsarbetet samt de olika funktionerna och deras uppgifter. Planen beskriver hur stabsorienteringar ska genomföras samt hur en bedömandemall ska användas efter den första stabsorienteringen. Krisplanen för kommunledningsförvaltningen är utgångspunkten för de övriga förvaltningarnas egna planer. Var förvaltningschef har utpekade personer som utgör den interna krisstaben med ansvar för att hantera en uppkommen händelse inom förvaltningen. Samtliga intervjuade förvaltningar uppger att de har egna krisplaner utifrån mallen som tillhandahålls av säkerhetsenheten. Enligt uppgift har säkerhetsenheten mottagit krisplaner från samtliga förvaltningar. Det framförs att samtliga planer behöver revideras med anledning av omvärldsläget. Detta kommer ske hösten 2023.

Samtliga förvaltningar har i sin krisplan tillsatt krisstab utifrån de nio funktionerna. Intervjuade uppger att även en del avdelningar tillsatt de nio funktionerna på avdelningsnivå och att det också finns lokala rutiner för vissa avdelningar utifrån specifika händelser. En del intervjuade uppger att mallen för krisplanen inte beskriver de olika stabsfunktionerna tillräckligt, och uttrycker ett önskemål om tydligare instruktioner om vad respektive funktion faktiskt innebär. Krisplanen reflekterar i sig inte de olika nivåerna för kriser. Hela krisstaben aktiveras redan vid störning. Detta förändras inte vid allvarlig händelse eller extraordinär händelse.

Vid intervju framgår det att de olika funktionerna från samtliga förvaltningar regelbundet ska sammankallas för gemensam utbildning. Funktion 7 (kommunikation) från samtliga förvaltningar sammankallades under våren 2023 för gemensam genomgång av funktionens ansvar och uppgifter. De mindre förvaltningarna uppger att det finns ett behov av att utbilda sina medarbetare inom flera av de olika stabsfunktionerna.

Intervjuade uppger att det sedan ett år tillbaka finns en grupp för samverkan för total försvarsplanering där alla förvaltningarna ingår. Gruppen träffas månatligen där de diskuterar krisberedskapsarbetet utifrån ett flertal faktorer. Exempelvis central lager, drivmedel och utrymning. Gruppen leds av kommunledningen och säkerhetsenheten. Intervjuade uppger att gruppen utgör en god stödfunktion i förvaltningarnas arbete med krisberedskap.

Av intervju framgår det att det är tekniska serviceförvaltningen som ansvarar för kommunens skyddsrum. Enligt uppgift har kommunen 27 aktiva skyddsrum med 3 700 platser. Kontroller av samtliga skyddsrum är beställda av en extern aktör. Fem kontroller är genomförda och fem är pågående vid tidpunkten för granskningen. Arbetet har blivit fördröjt på grund av förutsättningar hos den externa besiktningsmannen, men är pågående.

3.3. Samverkan

Av styrdokument framgår det att kommunen sedan flera år tillbaka har ett samarbete med Skurups och Vellinge kommun avseende krisstöd. Krisstödet kan aktiveras vid olyckor eller katastrofer som inträffar i kommunen eller beror kommunens invånare. Ledningsgruppen för det kommungemensamma krisstödet består av sex personer. Sammankallande för ledningsgruppen är säkerhetschefen. Av styrdokument framgår att kommunen därutöver ingår i det lokalregionala krishanteringsrådet Krissamverkan Sydväst som består av 10 skånska kommuner. Genom rådet anordnas träffar med externa aktörer.

I Plan för extraordinära händelser 2019-2022 framgår det att Trelleborgs, Vellinges och Skurups kommuner har ett avtal om gemensam Räddningstjänst. Till detta avtal ingår även ett avtal rörande krisberedskapsfrågor. I avtalet ingår ett beslut om inrättandet av en gemensam tjänsteman i beredskap (TiB) som tjänstgör dygnet runt för de tre kommunerna. TiB:s uppgift är att vid kännedom om en störning som kan föranleda en allvarlig händelse uppmärksamma berörda aktörer och vid behov initiera krishantering. Enligt uppgift är vakthavande brandingenjör kommunens TiB vid genomförandet av granskningen. Tjänsten omfattar att aktivt arbeta med omvärldsbevakning och att göra en första bedömning av en uppkommen situation. I uppdraget ingår uppgifter som att upprätthålla kontaktuppgifter och etablera kontakt med andra aktörer, vid behov initiera en inriktnings- och samordningsfunktion i samband med en samhällsstörning, samt dokumentera information, åtgärder och beslut.

Vid intervju uppges det att kommunen har en avtalad samverkan med civilförsvarsförbundet.

Inför kommunens beredskapsvecka³ bjuds olika aktörer in, så som Lotta kåren och Röda Korset. Krisstödet i kommunen samverkar med andra organisationer i närområdet, så som Svenska kyrkan och Region Skåne. Vid utbildningar och övningar uppges externa aktörer bjudas in. En del intervjuade förvaltningar uppger att det finns en viss typ av samverkan med olika föreningar och näringslivet, men det finns inget tydligt etablerat samarbete. Representanter för kultur- och fritidsförvaltningen uppger vid intervju att de har lämnat över ett kontaktförslag till säkerhetsenheten för föreningar inför den kommande beredskapsveckan. Förslaget omfattar föreningar som kan tänkas vara viktiga vid krissituationen i kommunen. Det finns inga specifika avtal med föreningar vad avser beredskap.

3.4. Bedömning

Det är vår bedömning att det finns en god organisatorisk förmåga och uppgiftsfördelning för krisledning och beredskap. Det finns en struktur för hur respektive förvaltning ska organisera sig kring kris- och beredskapsfrågor. Vi bedömer det som positivt att det finns en tydlig och gemensam struktur för förvaltningarnas organisering.

Vi noterar från intervjuer att några förvaltningar efterfrågar tydligare instruktioner avseende för stabsfunktionerna. Likaså att det finns behov av ytterligare utbildning av funktionerna i förvaltningarnas krisstaber. Vi menar att kommunstyrelsen bör beakta dessa reflektioner genom att säkerställa att samtliga förvaltningar är tillräckligt informerade om förutsättningarna.

Vi menar att det finns en god samverkan med civilsamhälle och frivilligorganisationer.

Vi noterar att det pågår kontroller av kommunens 27 skyddsrum. Vi vill dock betona att tekniska serviceförvaltningen säkerställer att arbetet fullföljs. Detta mot bakgrund av att arbetet uppges ha stannat upp till följd av omständigheter hos anlitad konsult.

³ Beredskapsveckan är en årlig informationsinsats samordnad av MSB som ska öka människors motståndskraft inför kriser och krig. Beredskapsveckan genomförs vecka 39 år 2023.

4. Styrdokument och rutiner

4.1. Rutiner

Kommunen har flera styrdokument avseende krisberedskapsarbetet. Lagen om extraordinära händelser samt MSB:s och SKR:s överenskommelse om krisberedskap fastställer vilka dokument som ska tas fram av kommunerna. I tabellen nedan framgår fattade beslut om obligatoriska dokument. Samtlig dokumentation ska enligt LEH alternativt överenskommelse mellan SKR och MSB antas varje mandatperiod. Vid intervju framkommer det att säkerhetsenheten ansvarar för att ta fram de kommunövergripande styrdokumenten, risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt övnings- och utbildningsplan.

Styrdokumentet, reglementet för krisledningsnämnden, planen för hantering av extraordinära händelser, samt utbildnings- och övningsplanen ska enligt överenskommelse vara beslutade senast 31 december under den nya mandatperiodens första år. Av intervju framgår att styrdokument för krisberedskap, risk- och sårbarhetsanalys, plan för extraordinära händelser och övnings- och utbildningsplan avser tidsperioden 2019-2022. Upprättande av reviderade styrdokument för den nya mandatperioden är pågående och förväntas beslutas om under hösten. Intervjuade uppger att den innevarande mandatperiodens plan för extraordinära händelser kommer att benämnas kris- och krigsledningsplan. Vi har för granskningen tagit del av utkast till kris- och krigsledningsplan samt styrdokument för krisberedskap 2023-2026.

Tabell 2. Obligatoriska dokument utifrån lag och överenskommelse mellan MSB och SKR

Dokument	Beslutad
Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) 2019-2022	Enligt uppgift fastställd av kommundirektören 2020-02-21
Plan för extraordinära händelser 2019-2022	Enligt uppgift fastställd av kommundirektören 2020-09-28
Övnings- och utbildningsplan 2019-2022	Enligt uppgift fastställd av kommundirektören 2019-09-18
Reglemente för krisledningsnämnden	2023-03-20 av kommunfullmäktige.
Styrdokument för krisberedskap 2019-2022	2019-12-16 av kommunfullmäktige.
Instruktion för kommundirektören bör ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap	Finns inte.

Enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan MSB och SKR ska styrdokument för kommunens krisberedskap och reglemente för krisledningsnämnden antas av kommunfullmäktige. Plan för hanteringen av extraordinära händelser och utbildnings- och övningsplan ska lägst beslutas av kommundirektören.

Av RSA 2019-2022 framgår det inte när eller av vem den är antagen. Det framgår dock att den blev publicerad 2020-02-21. Enligt inkomna uppgifter fastställdes analysen av kommundirektören detta datum.

Det framgår inte av Plan för extraordinära händelser 2019-2022 när och av vem den är beslutad. Den publicerades 2020-11-03. Enligt inkomna uppgifter blev planen fastställd av kommundirektören 2020-09-28. Planen reviderades 2021-09-01 och fastställdes därefter igen av kommundirektören.

Av Övnings- och utbildningsplan 2019-2022 framgår det inget datum för när den antogs. Däremot framgår det av planen att den publicerades 2019-09-18. Enligt inkomna uppgifter fastställdes planen av kommundirektören samma datum. Planen har inte reviderats med anledning av pandemin och kriget i Ukraina. De sista övningarna som skulle genomföras enligt plan, avseende störningar i elektroniska kommunikationer och stor brand, har inte heller genomförts på grund av samma anledningar.

Nuvarande reglemente beslutades av kommunfullmäktige 2023-03-20.

Av protokoll framgår det att kommunfullmäktige beslutade om styrdokument för krisberedskap 2019-12-16.

Det saknas instruktion för kommundirektör som anger vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap. Det finns en uppdragsbeskrivning för kommundirektören från 2016. Enligt uppdragsbeskrivningen är kommundirektören kommunens ledande tjänsteperson. Utöver detta berör inte uppdragsbeskrivningen uppgifter vilka direkt berör krisberedskap. Det framförs vid intervju att kommundirektörens arbetsuppgifter vid en krissituation, i enlighet med likhetsprincipen, är oförändrade.

4.2. Risk- och sårbarhetsanalys

Kommunen har genomfört en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för perioden 2019-2022. Av RSA framgår det att analysen är uppbyggd i enlighet med MSB:s föreskrift MSBFS 2015:5. Under beskrivning av arbetsprocess och metod i styrdokument för krisberedskap framgår det att metoden som används för analysen är FORSA-modellen⁴. Analysen har gjorts av kommunledningsgruppen och de avdelningar och förvaltningar vilka bedömts vara samhällsviktiga.

Arbetet med RSA inleddes med att kommunledningsgruppen valde ut de risker som ansågs sannolika att kunna inträffa och bedömde dessa genom en riskmatris. De risker som gavs högst värde analyserades utifrån händelse-scenarion för dess påverkade på kommunens kritiska beroenden. Därtill upprättades en åtgärdsplan för att minska konsekvenserna av de risker som identifierats.

I arbetet med kontinuitetsplanering genomför säkerhetsenheten kontinuitetsanalyser med var och en av de identifierade verksamheterna från

⁴ Modell framtagen av Totalförsvarets forskningsinstitut som följer de krav som MSB ställer på RSA.

samtliga av förvaltningarna. Det är dock förvaltningarna själva som äger kontinuitetsplanerna. Säkerhetsenheten stöttar förvaltningarna i detta arbete och följer upp att de har tagit fram de kontinuitetsplaner som de ska.

Länsstyrelsen Skåne genomförde 2021 en uppföljning av kommunens arbete enligt LEH och FEH⁵. Länsstyrelsens bedömning var att kommunen har en god kunskap och förståelse för lagens syfte, men att det fanns delar i arbetet som inte fullt ut uppnår föreskrifterna. Länsstyrelsen påpekade att kommunen inför framtagande av nästa RSA bör utveckla kapitlet om samhällsviktig verksamhet till att inkludera samhällsviktig verksamhet inom hela det geografiska området och inte bara inom den egna organisationen. Därutöver önskade Länsstyrelsen även ta del av en plan för hur kommunens sparade medel ska användas. Planen skulle varit Länsstyrelsen tillhanda den 30 september 2021. Vi har tagit del av planer för kommunens sparande av tilldelade ekonomiska medel för 2021 och 2023. Enligt uppgift pågår det ett arbete med att inkludera samhällsviktig verksamhet inom hela det geografiska området i arbetet med ny RSA.

Det har upprättats handlingsplaner till följd av resultatet i risk- och sårbarhetsanalysen. Av planen framgår aktivitet, beskrivning, ansvarig, status, starttid, sluttid och en månadsvis planering. Säkerhetsenheten följer upp var de ligger i detta arbete varannan vecka.

4.3. Kontinuitetsplaner

Från 2018 finns det en policy för kontinuitet som beskriver hur ansvarsfördelningen och genomförandet av kontinuitetshanteringen är utformad. Av policyn framgår att kommunstyrelsen är ytterst ansvarig för kontinuiteten i verksamheterna och att det är säkerhetschefen som leder arbetet tillsammans med verksamheterna. Enligt policyn ansvarar respektive verksamhetschef för kontinuitet inom respektive verksamhet.

Det framgår att kontinuiteten inom samhällsviktiga verksamheter ska analyseras. Det är verksamhetscheferna som ansvarar för att vidta de åtgärder som identifieras av analysen. Policyn ska revideras vart tredje år. Även denna policy uppges inte ha reviderats till följd av pandemin och kriget i Ukraina.

Det framförs vid intervju att säkerhetsenheten tillsammans med förvaltningarna genomför kontinuitetsanalyser för de samhällsviktiga verksamheterna. Säkerhetsenheten följer upp kontinuitetsanalyserna för att säkerställa följsamhet till förvaltningarnas aktiviteter. Vid intervju framgår det att flertalet förvaltningar har upprättat kontinuitetsanalyser, men det framgår att det finns en otydlighet i förvaltningarnas genomförande och ansvar för kontinuitetsanalyser. Flera intervjuade anser att det vore önskvärt med en tydligare central styrning avseende förväntningarna på förvaltningarna i krisberedskapsarbetet.

⁵ Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjt beredskap (2006: 544) samt tillhörande förordning om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:637).

Uthållighetstider och avbrottstider

Till kontinuitetspolicyn finns det en riktlinje från 2019 som innehåller information om vad kontinuitetshanteringen innebär och hur det praktiskt ska genomföras. Kommunen använder sig av ett webbaserat verktyg vid genomförandet av kontinuitsanalyser och analyserna genomförs av aktuell verksamhet tillsammans med säkerhetsenheten. I ett första skede av analysen ska verksamheten identifiera vilka delar av sin verksamhet som är kritiska. Nästa steg är att identifiera vilka resurser som krävs för att upprätthålla de delar av verksamheten som är nödvändiga och för att leverera viktiga varor och tjänster. I det verktyg som används för att genomföra analyserna är behov och beroenden uppdelat i kategorier som infrastruktur, personal, kapital och information. I analysen ska det göras en bedömning utifrån tidsaspekt för när ett avbrott leder till att verksamheten inte längre kan bedrivas på en tolerabel nivå. Av riktlinje framgår det att verksamheterna ska definiera den maximala tolerabla avbrottstiden för var enskilt beroende.

Intervjuade uppger att verktyget används i olika utsträckning av förvaltningarna. Det framförs vidare att kontinuitetsplanerna är mer genomarbetade i vissa förvaltningar än i andra. En generell iakttagelse från intervjuer är att förvaltningar som i stor utsträckning bedriver samhällsviktig verksamhet (socialförvaltningen, bildningsförvaltningen och tekniska serviceförvaltningen) också i större utsträckning nyttjar verktyget. Detta inkluderar acceptabla avbrottstider och aktiviteter för att säkerställa kontinuitet.

Vatten- och livsmedelsförsörjning

Av intervju framgår det att det är tekniska servicenämnden som ansvar för vattenförsörjning vid kris eller annan händelse. Det finns en nödvattenplan upprättad. Nödvattenplanen tydliggör hur störningar ska hanteras. Det finns därtill avtal med grannkommuner avseende leverans av dricksvatten. Vid intervju framförs att det upprätthålls kontakter med de kommunala verksamheterna för tillhandahållande av nödvatten.

Bildningsnämnden är ansvarig för livsmedelsförsörjning vid kris eller annan händelse. Intervjuade uppger att bildningsförvaltningen har utarbetat "krismenyer" utifrån dess lokaler och beredskapslager. Krismenyerna utgår ifrån de tre olika krislägena. Planeringen innebär att verksamheten under krisläge 1 ska klara en vecka med mottagningsköket för förvaltningens verksamheter, på krisläge 2 en månad med tillagningskök och på krisläge 3 totalt tre månader med en närvarograd på 50 procent av eleverna. Intervjuade uppger att planeringen av livsmedelsförsörjning är ett ständigt pågående arbete som ändras hela tiden utifrån olika tänkbara scenarion. Det uppges även att det är ett pågående arbete att bygga upp ett centralt beredskapslager i kommunen.

4.4. Övnings- och utbildningsplan

I övnings- och utbildningsplan 2019-2022 från september 2019 framgår en planering för övningar och utbildningar som ska ha genomförts under mandatperioden.

Tabell 3. Övnings- och utbildningsplan Trelleborgs kommun 2019-2022

Vad	När	Vem
Övning Flinta	2019	Krisledningsstaben
Utbildning i krisberedskap	2019	Förtroendevalda
Utbildning i civilt försvar	2019	Förtroendevalda
Utbildning i civilt försvar	2019	Identifierade tjänstepersoner
Utbildning informationssäkerhet	2019	Samtlig personal
Utbildning i stabsmetodik	2019-2020 <i>Ej genomförd</i>	Krisledningsstab samt förvaltningarnas krisstaber
Utbildning i säkerhetsskydd	2019-2022	Identifierade tjänstepersoner
Samverkansövning VMA	2019-2022	Säkerhetsenheten
Övning krisstödet	2019-2022	Krisstödet
Totalförsvarsövningen	2020	Krisledningsstaben och Krisledningsnämnden
Övning störningar i elektroniska kommunikationer	2021 <i>Ej genomförd</i>	Krisledningsstaben
Övning störningar i elektroniska kommunikationer	2021 <i>Ej genomförd</i>	Krisledningsnämnden
Övning stor brand i tätorten	2022 <i>Ej genomförd</i>	Krisledningsstaben
Övning stor brand i tätorten	2022 <i>Ej genomförd</i>	Krisledningsnämnden

Källa: Trelleborg kommuns övnings- och utbildningsplan 2019-2022

Utbildning har enligt uppgift genomförts med kommunstyrelsens ordförande, tillika ordförande i kommunens krisledningsnämnd. En ny utbildning för hela kommunstyrelsens arbetsutskott är planerad till september.

Det framgår även att krisledningsnämnden har deltagit i övningar, och ska delta i kommande övningar. Den senaste genomförda övningen var en scenariobaserad inkallningsövning tillsammans med Försvarsmakten.

Enligt uppgift var det fem utbildningstillfällen som inte genomfördes under mandatperioden. Utbildningen i stabsmetodik genomfördes inte på grund av pandemin. Övning störningar i elektroniska kommunikationer och övning stor brand i tätorten genomfördes inte på grund av pandemin och kriget i Ukraina.

4.5. Kriskommunikationsplan

Kommunstyrelsen har beslutat om en informations- och kommunikationspolicy med riktlinjer. Policyn beslutades 2017-02-02 av kommunstyrelsen. Enligt uppgift pågår ett arbete med att revidera och uppdatera policyn. Kommunstyrelsen kommer att fatta beslut om en ny policy hösten 2023.

Till policyn finns det en *Rutin för kriskommunikation* beslutad av kommundirektören i mars 2023. Rutinen syftar till att säkerställa att medarbetare, allmänhet, media, samverkande organisationer och andra intressenter ska få korrekt, snabb och tydlig information vid en kris eller större händelse. Rutinen inklusive bilagor ska tillsammans med mallar och kontaktlistor förvaras i en fysisk krispärm på kommunikationsenheten. Ansvarig för dokumentationen ansvarar även för att skriva ut, uppdatera spara nya versioner digitalt och fysiskt. Rutinen beskriver arbetsuppgifter innan krisen inträffar, när krisen inträffat, under krisens gång och efter krisen. Organisationen kopplad till kriskommunikation är nedbruten i ett antal roller med definierade ansvar och uppgifter.

Av styrdokument för krisberedskap framgår det att kommunen har en ljudsändare för VMA⁶. Ljudsändarna underhålls kontinuerligt och testas varje kvartal. Intervjuade uppger att det är tydligt hur allmänheten ska informeras vid en kris och att kommunen är förberedda för det.

Intervjuade uppger dock att det finns otydligheter avseende den interna kommunikationen vid en kris. Flera intervjuade uppger att det inte finns något väl fungerande internt kommunikationssystem. Andra uppger att det finns välfungerande rutiner för både kris- och vardagssituationer.

4.6. Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna har kartlagt kritiska verksamheter och processer. Kartläggningen har skett genom risk- och sårbarhetsanalyser och genom kontinuitetsplaner.

Vi noterar dock att det saknas instruktion för kommundirektören som anger vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap. Enligt kommunallagen 7 kap. § 2 ska kommunstyrelsen fastställa i en instruktion hur direktören ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter. Enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan MSB och SKR bör kommunstyrelsen i instruktion för kommundirektören ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap. Vi noterar att det vid intervju framförs att dennes uppdrag, i enlighet med likhetsprincipen, är oförändrad vid kris eller annan händelse. Då krisberedskap är ett område som behöver präglas av tydlighet vill vi, i likhet med MSB:s och SKR:s överenskommelse, påtala vikten av att kommunstyrelsen inkluderar kommundirektörens uppgifter vid krisberedskap i uppdragsbeskrivningen.

Granskningen visar vidare att kommundirektören fattat beslut om tre av de obligatoriska dokument som ska vara beslutade om varje mandatperiod. Enligt överenskommelsen är kommundirektören den lägsta instansen med befogenhet att besluta om dessa. Detta stärker vår inställning att kommundirektörens uppgifter kopplat till krisberedskap behöver vara tydliggjort i dess instruktioner.

⁶ Viktigt meddelande till allmänheten

Vi noterar även att två av de obligatoriska dokumenten inte beslutades om innan den 31 december under den föregående mandatperiodens första år (2019). Det finns inga indikationer på förseningar under innevarande år.

Vi konstaterar i granskningen att ansvariga nämnder för vatten- och livsmedelsförsörjning har genomarbetade planer i form av nödvattenplan och krismenyer vid kris eller annan händelse. Det pågår även ett arbete med att bygga upp ett centralt beredskapslager för livsmedel. Detta bedömer vi som positivt.

I arbetet med kontinuitetsplanering ingår upprättandet av uthållighetstider och acceptabla avbrottstider. Det är enligt vår bedömning tydligt hur kontinuitetsplaner ska upprättas. Det är dock vår bedömning att kontinuitetsplanerna är mer genomarbetade i vissa förvaltningar än i andra.

Vi är medvetna om de omständigheter som inträffade under föregående mandatperioden som kommit att påverka verksamheten. Vår bedömning är trots detta att kommunstyrelsen bör anstränga sig för att genomföra de övningar och utbildningar som är angivna i beslutad övnings- och utbildningsplan.

Därtill bedömer vi att det finns goda processer och rutiner för information till allmänheten.

Vi noterar även att det i övnings- och utbildningsplan för 2019-2022 ingick två övningar avseende störningar i elektroniska kommunikationer. Det framkommer dock vid intervjuer att det finns otydligheter avseende den interna kommunikationen vid en kris. Det är mot denna bakgrund vår bedömning att kommunstyrelsen bör tydliggöra hur och med vilken utrustning den interna kommunikationen ska ske.

5. Slutsats

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och tekniska servicenämnden har ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete. Bedömningen grundar sig på att det finns en god organisatorisk förmåga och uppgiftsfördelning för krisledning och beredskap. Det finns dock områden där primärt kommunstyrelsen kan stärka arbetet ytterligare.

Vi konstaterar att det inte finns en uppdaterad instruktion till kommundirektören. Likaså att denna inte berör uppgifter kopplade till krisberedskap. Enligt överenskommelse mellan MSB och SKR bör sådana uppgifter vara inkluderade i instruktionen. Av intervjuer framkommer att likhetsprincipen ska gälla, vilket innebär att kommundirektörens uppgifter är densamma vid kris. Trots detta menar vi att kommunstyrelsen bör följa rekommendationen i överenskommelsen i syfte att säkerställa tydlighet. Detta särskilt mot bakgrund av att kommundirektör, som lägsta instans, får besluta och har beslutat om centrala styrdokument.

Det finns ett flertal delar i kommunens krisberedskapsplanering som är uniformt utformat för samtliga nämnder och förvaltningar. Vi noterar i granskningen att det trots detta finns olikheter i såväl kunskapsnivå om förväntningar som upprättad dokumentation. Vi noterar bland annat olikheter i kunskapsnivå vad avser nämndernas krisplaner. Likaså att kontinuitetsplaner är genomarbetade i olika utsträckning. Kommunstyrelsen bör säkerställa att samtliga nämnder har tillräcklig kunskap i förväntningarna på dessa styrdokument.

Det finns enligt vår bedömning ändamålsenliga processer och rutiner för information till allmänheten i form av riktlinjer och rutiner. Dock framkommer det vid intervjuer att det finns otydligheter avseende den interna kommunikationen vid en kris. Det finns utrymme att tydliggöra hur och med vilken utrustning som intern kommunikation ska ske.

Det pågår ett arbete med att kontrollera kommunens samtliga skyddsrum. Det framgår dock av granskningen att en stor del av detta arbete kvarstår.

Avslutningsvis bedömer vi att det finns ett tillräckligt samarbete med civilsamhälle och frivilligorganisationer.

Revisionsfråga	Svar
Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation och planering för kris- och katastrofberedskap?	Ja. Det finns en god organisatorisk förmåga och uppgiftsfördelning för krisledning och beredskap. Vi noterar dock från intervjuer att några förvaltningar efterfrågar tydligare instruktioner avseende stabsfunktionerna i krisplanen. Likaså att det finns behov av ytterligare utbildning av funktionerna i förvaltningarnas krisstaber.

Finns en tydlig organisation kring iordningställande och underhåll av skyddsrum i kommunens lokaler?	Ja. Det finns en plan för kontroller av samtliga skyddsrum vilket utförs av extern part. Vid granskningstillfället var dock endast ett fåtal skyddsrum kontrollerade och arbetet hade tillfälligt avstannat.
Har kommunstyrelsen och nämnderna kartlagt kritiska verksamheter och processer, samt hur beroende de är av resurser för att säkra vatten- och livsmedelsförsörjning?	Ja. Risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetsplaner är upprättade. Av granskningen framgår det att ansvariga nämnder för vattenförsörjning och för livsmedelsförsörjning har genomarbetade planer i form av nödvattenplan och krismenyer vid kris eller annan händelse.
Finns det ändamålsenliga processer och rutiner för information till allmänheten?	Ja. Det finns en informations- och kommunikationspolicy med tillhörande riktlinjer och rutin. Enligt uppgift ska kommunstyrelsen fatta beslut om ny policy hösten 2023. Dock framkommer det vid intervjuer att det finns otydligheter avseende den interna kommunikationen vid en kris.
Finns det ett tillräckligt samarbete med civilsamhälle och frivilligorganisationer?	Ja. Vi menar att det finns en god samverkan med civilsamhälle och frivilligorganisationer.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ I instruktion tydliggöra kommundirektörens uppgifter kopplat till krisberedskap.
- ▶ Säkerställ att det finns tillräckliga kunskaper i samtliga förvaltningar om förväntningarna på krisplaner och kontinuitetsplaner samt stabsfunktionernas uppgifter.
- ▶ Tydliggöra hur och med vilken utrustning intern kommunikation ska ske vid händelse av att ordinarie kommunikationsvägar är utslagna.

Därtill rekommenderar vi tekniska servicenämnden att:

- ▶ Säkerställa att kontroller av kommunens samtliga skyddsrum färdigställs.

Linus Aldefors
EY

Viktoria Wedbäck Pizevska
EY

6. Källförteckning

Intervjuade funktioner

Kommunstyrelsen

- ▶ Ordförande
- ▶ Vice ordförande

Säkerhetsenheten

- ▶ Säkerhetschef
- ▶ Säkerhetssamordnare
- ▶ Säkerhetssamordnare

Samhällsbyggnadsförvaltningen

- ▶ T.f. Förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen
- ▶ T.f. Miljöchef
- ▶ Geodatachef
- ▶ Bygglovschef
- ▶ Räddningschef
- ▶ Byggnadsinspektör

Bildningsförvaltningen

- ▶ Verksamhetschef stöd och service
- ▶ Enhetschef transport
- ▶ Enhetschef IKT
- ▶ Kvalitetsutvecklare

Tekniska serviceförvaltningen

- ▶ Biträdande förvaltningschef tekniska service förvaltningen/t.f. fastighetschef
- ▶ IT-chef
- ▶ Vatten- och avfallschef
- ▶ Avdelningschef internservice
- ▶ Avdelningschef stadsmiljöavdelningen

Kultur- och fritidsförvaltningen

- ▶ Kultur- och fritidschef
- ▶ Avdelningschef driftavdelningen

Arbetsmarknadsförvaltningen

- ▶ Rektor SFI

- ▶ Verksamhetsstrateg VUX, arbetsmarknad och näringsliv

Socialförvaltningen

- ▶ Utvecklingsansvarig
- ▶ Verksamhetsutvecklare kvalité och utveckling
- ▶ Avdelningschef vård och omsorg

Analyserade dokument

- ▶ Reglemente för krisledningsnämnden
- ▶ Reglemente för kommunstyrelsen
- ▶ Styrdokument för krisberedskap 2019-2022
- ▶ Risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022
- ▶ Plan för extraordinära händelser 2019-2022
- ▶ övnings- och utbildningsplan 2019-2022
- ▶ Krisplan kommunledningsförvaltningen 2021
- ▶ Policy kontinuitet 2018
- ▶ Rutin kontinuitetsplanering 2019
- ▶ Beslut efter uppföljning, Länsstyrelsen Skåne 2021
- ▶ Rutin för kriskommunikation, 2023
- ▶ Informations- och kommunikationspolicy 2017
- ▶ Plan för Trelleborgs kommuns sparande av tilldelade ekonomiska medel 2021
- ▶ Plan för Trelleborgs kommuns sparande av tilldelade ekonomiska medel 2023
- ▶ Uppdragsbeskrivning för kommundirektören 2016

7. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Enligt 6 kap. 44 § ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Därtill ska kommunstyrelsen enligt 7 kap. 2 § fastställa i en instruktion för hur kommundirektören ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen och vilka övriga uppgifter kommundirektören har.

Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

Enligt kap 2. § 2 ska samtliga kommuner ha en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. Av kap 2. § 8 framgår det att kommuner och regioner ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH)

Av FEH § 4 framgår det att varje kommun ska ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Av planerna ska också framgå krisorganisationen, den personal som ska tjänstgöra i denna och vad som i övrigt behövs för att kommunen ska kunna höja sin beredskap och bedriva verksamheten under höjd beredskap.

Vidare uttrycker LEH att samtliga regioner och kommuner ska ha en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I LEH framgår vidare att kommuner och regioner ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Slutligen ställer LEH och FEH upp en skyldighet för kommuner att hålla länsstyrelsen och ansvarig myndighet informerad om vidtagna förberedelser inför extra ordinära händelser.

Kommunerna ska även lämna lägesrapporter samt information om händelseutvecklingen vid sådana händelser till länsstyrelsen och ansvarig myndighet.

Förlängd och justerad överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022, 2023, MSB 2022-15507, SKR 2022/00754

Enligt överenskommelsen ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod besluta om styrdokument för kommunens krisberedskapsarbete med övergripande mål och inriktning för arbetet. Kommunfullmäktige ska besluta om ett reglemente för krisledningsnämnden. Därtill ska kommunen ta fram en plan för hantering av extraordinära händelser och en utbildnings- och övningsplan, varav båda ska beslutas lägst av kommundirektören.

Kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ta ställning till vilken roll kommundirektören ska ha avseende kommunens arbete med krisberedskap. Rollen kan både avse det förberedande arbetet och kommunens organisation för krisledning. Kommundirektören behöver inte ha en specifik roll i krisberedskapen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser, 2015-01-26

MSB:s föreskrifter avser sådana risk- och sårbarhetsanalyser som avses i 2 kap. § 1 LEH (2006:544). Enligt 2 kap. § 1 ska kommuner analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och regionen och hur dessa kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen ska kommunen för varje mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser.

Enligt föreskrifterna ska kommunernas RSA innehålla:

- ▶ Beskrivning av kommunen och dess geografiska område.
- ▶ Beskrivning av arbetsprocess och metod.
- ▶ Identifierad samhällsviktig verksamhet inom det geografiska området.
- ▶ Identifierade kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamhet.
- ▶ Identifierade och analyserade risker för kommunen och dess geografiska område.
- ▶ Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.
- ▶ Behov av åtgärder med anledning av resultatet i risk- och sårbarhetsanalysen.

Senast den 31 oktober under det första kalenderåret efter ordinarie val till kommunfullmäktige ska kommunerna rapportera sitt arbete med RSA. Kommunen ska regelbundet följa upp sin RSA. Uppföljningen ska rapporteras till länsstyrelsen senast den 15 februari året efter vart och ett av mandatperiodens fyra år.